



OBČINA ZREČE

Cesta na Roglo 13 b, 3214 Zreče
tel.: 03 / 75 71 700; faks: 03 / 57 62 498
e-pošta: info@zrece.eu / splet: www.zrece.eu

Številka: 0070-0004/2019
Datum: 8. 5. 2019

AD/13

**4. REDNA SEJA
OBČINSKEGA SVETA OBČINE ZREČE,
dne 15. 5. 2019**

ZADEVA:	GRADIVO ZA 13. TOČKO SEJE OBČINSKEGA SVETA
NASLOV:	PREDLOG ODLOKA O POKOPALIŠKEM REDU V OBČINI ZREČE
PREDLAGATELJ:	Župan
PРАВNA PODLAGA:	21. člen Zakona o lokalni samoupravi 4. člen Zakona o pogrebni in pokopališki 3. člen Zakona o prekrških 19. člen Statuta Občine Zreče 64. člen Poslovnika Občinskega sveta Občine Zreče
NAMEN:	Predlog za sprejem – prva obravnava
GRADIVO PRIPRAVILI:	Inštitut za lokalno samoupravo Maribor prof. dr. Boštjan Brezovnik, univ. dipl. pravnik doc. dr. Franjo Mlinarič, univ. dipl. ekonomist Občinska uprava Občine Zreče Polona Matevžič Štefan Posilovič
POROČEVALEC:	Štefan Posilovič
STALIŠČA PRISTOJNIH KOMISIJ:	<u>Komisija za gospodarsko javno infrastrukturo</u> je na svoji 3. redni seji dne 24.5.2019 obravnavala Odlok o pokopališkem redu v Občini Zreče – predlog za prvo obravnavo. Komisija predlaga da je potrebno pristopiti k postopku za zapiranje starega pokopališča. Vprašanje komisije je ali lahko svojci, sami sestavijo pogrebno moštvo. Predlog komisije je da se diferenciranje cene za vzdrževanje grobov glede na velikost grobov izenači. Komisija predlaga da se odlok s predlaganimi spremembami sprejme v predlagani obliki. <u>Statutarno pravna komisija</u> je na 2. redni seji, dne 25.4.2019 obravnavala gradivo in Občinskemu svetu Občine Zreče predlaga, da v prvi obravnavi sprejme predlog Odloka o pokopališkem redu v Občini Zreče.
PREDLOG SKLEPA:	Predlagam, da Občinski svet Občine Zreče sprejme predlog Odloka o pokopališkem redu v Občini Zreče v prvi obravnavi.

OBRAZLOŽITEV:

1 Pravni temelj za sprejem odloka

Državni zbor RS je v letu 2016 sprejel Zakon o pogrebni in pokopališki dejavnosti /ZPPDej/ (Uradni list RS, št. 62/216) s katerim je uredil pogrebno in pokopališko dejavnost. Skladno z določili drugega odstavka 3. člena navedenega zakona je zakonodajalec določil, da pogrebna dejavnost obsega zagotavljanje 24-urne dežurne službe, ki je obvezna občinska gospodarska javna služba, ter prevoz, pripravo in upepelitev pokojnika ter pripravo in izvedbo pogreba; pokopališka dejavnost pa obsega upravljanje ter urejanje pokopališč in ju zagotovi občina. Ob navedenem je določil, da občina z odlokom predpiše pokopališki red, v katerem podrobneje določi izvajanje pogrebne in pokopališke dejavnosti. S pokopališkim redom se, v skladu z določili 4. člena Zakona o pogrebni in pokopališki dejavnosti /ZPPDej/, določijo:

- način zagotavljanja 24-urne dežurne službe,
- način izvajanja pogrebne slovesnosti,
- storitve pokopališko pogrebnega moštva, ki se zagotavljajo na posameznem pokopališču,
- osnovni obseg pogreba,
- način in čas pokopa,
- način pokopa, če je plačnik občina,
- možnosti pokopa zunaj pokopališča, z določitvijo prostora,
- ravnanje s pokojnikom do pokopa v krajih, kjer na pokopališču ni mrliške vežice,
- pokopališča, ki morajo imeti mrliške vežice,
- obratovanje mrliških vežic,
- obseg prve ureditve groba,
- vzdrževanje reda, čistoče in miru na pokopališču,
- način oddaje grobov v najem,
- postavljanje, spreminjanje ali odstranitev spomenikov, obnova spomenikov in grobnic ter vsak poseg v prostor na pokopališču,
- zvrsti grobov,
- okvirni tehnični normativi za grobove,
- mirovalna doba za grobove,
- enotni cenik uporabe pokopališča, pokopaliških objektov in naprav ter druge pokopališke infrastrukture,
- pogrebna pristojbina, ki jo lahko določi občina za izvedbo pogreba na posameznem pokopališču, in ki jo upravljavcu pokopališča plača izvajalec pogreba,
- razmerja grobnine za posamezno vrsto groba glede na enojni grob,
- druga vprašanja pogrebne in pokopališke dejavnosti.

1.1 Urejanje pokopališč

Uvodoma moramo opomniti, da je z veljavnim Gradbenim zakonom (Uradni list RS, št. 61/17 in 72/17 – popr.) določeno, da so pokopališča objekt v javni rabi (3. člen GZ). Spričo navedenega je zakonodajalec z Zakonom o pogrebni in pokopališki dejavnosti /ZPPDej/ posebno pozornost namenil tudi urejanju pokopališč (poglavje 3.2 ZPPDej). Urejanje pokopališč tako obsega zgraditev ali razširitev obstoječega pokopališča, zgraditev pokopaliških objektov in naprav ter druge pokopališke infrastrukture na pokopališču, razdelitev pokopališča na posamezne zvrsti grobov in opustitev pokopališča. Občina mora v svojih prostorskih aktih določiti zadostne površine za pokopavanje umrlih za najmanj 30 let. Pri tem pa mora upoštevati potrebe po večjem številu pokopov ob morebitnih naravnih in drugih nesrečah, v vojni in izrednih razmerah. Ob navedenem mora zagotoviti sredstva za zgraditev in razširitev pokopališča, pokopaliških objektov in naprav ter druge pokopališke infrastrukture na območju, ki je določeno z občinskim prostorskim aktom. Ne glede na navedeno pa je za navedene posege oziroma dejavnosti, ki so varovani na podlagi predpisov o varstvu kulturne dediščine, treba izpolnjevati kulturno varstvene pogoje in pridobiti kulturno varstveno soglasje (37. člen ZPPDej). Skladno z navedenim moramo opomniti, da je za novo pokopališče ali razširitev obstoječega pokopališča lahko določeno le zemljišče, ki ni močvirnato in kjer meteorne vode oziroma podtalne vode ne vplivajo na aktivne studence, vodnjake, ribnike, vodne rekreacijske površije in podobno. Novo pokopališče mora biti zamejeno in odmaknjeno od drugih objektov (38. člen ZPPDej). Za vsako pokopališče mora biti narejen načrt razdelitve na pokopališke oddelke in vzpostavljena evidenca grobov. Z načrtom razdelitve pa se določijo zvrsti grobov na posameznih oddelkih (40. člen ZPPDej). Na pokopališčih pa so lahko naslednje zvrsti grobov in prostorov za pokope: • enojni (42. člen ZPPDej), dvojni (43. člen ZPPDej), otroški (44. člen ZPPDej), povečani grobni prostor (45. člen ZPPDej), vrstni grobovi (46. člen ZPPDej) in grobnice (47. člen ZPPDej); • žarni grobovi (48. člen ZPPDej); • grobišče, kostnice in skupna grobišča (49. člen ZPPDej); • prostor za anonimne pokope (50. člen ZPPDej) ter • prostor za raztros pepela (51. člen ZPPDej) (41. člen ZPPDej). Ob navedenem moramo opomniti, da lahko občina sprejme odločitev o opustitvi pokopališča, ob tem pa morajo biti določeni: • upravljavec opuščenega pokopališča; • pogoji in roki za prenos posmrtnih ostankov pokojnikov in nagrobnih spomenikov ali za ohranjanje in situ; • pogoji in roki za odstranitev pokopaliških objektov; • plačnik in način plačila stroškov preureditve pokopališča ter prenosu posmrtnih ostankov pokojnikov in spomenikov (52. člen ZPPDej). Opuščeno pokopališče se sme za druge namene urediti po preteku tridesetih let od zadnjega pokopa. Preden pa se opuščeno pokopališče uporabi za druge namene, ga je potrebno prekopati, posmrtne ostanke pokojnikov pa prenesti v skupno grobišče

na pokopališču, ki je v uporabi. Prekop pa poteka s soglasjem ministrstva, pristojnega za varstvo kulturne dediščine (53. člen ZPPDej).

1.2 Upravljanje pokopališč

Zakonodajalec z Zakonom o pogrebni in pokopališki dejavnosti /ZPPDej/ upravljanje ter urejanje pokopališč, ki so objekti v javni rabi (3. člen GZ), podredil posebnemu javnopravnemu režimu in določil, da pokopališko dejavnost zagotavlja občina (drugi odstavek 3. člena ZPPDej); upravljanje pokopališč pa obsega zagotavljanje urejenosti pokopališča, izvajanje investicij in investicijskega vzdrževanja, oddajo grobov v najem, vodenje evidenc ter izdajanje soglasij v zvezi s posegi na območju pokopališč. Z navedenim je zakonodajalec sledil t.i. horizontalni usklajenosti¹ z določili veljavnega Zakona o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti /ZSPDSLS-1/ (Uradni list RS, št. 11/18 in 79/18). Slednji ureja ravnanje s stvarnim premoženjem samoupravnih lokalnih skupnosti in določa, da upravljanje stvarnega premoženja pomeni zlasti skrb za pravno in dejansko urejenost, investicijsko vzdrževanje; pripravo, organiziranje in vodenje investicij v vseh fazah investicijskega procesa; oddajanje v najem; obremenjevanje s stvarnimi pravicami; dajanje stvarnega premoženja v uporabo in podobno.

V skladu z določilom 27. člena Zakona o pogrebni in pokopališki dejavnosti /ZPPDej/ je upravljavec pokopališča občina ali oseba javnega prava, ki jo za upravljavca določi organ, pristojen za izvrševanje proračuna občine (t.j. župan oziroma županja), s svojim aktom v skladu z zakonom, ki ureja ravnanje s stvarnim premoženjem države in lokalnih skupnosti, t.j. Zakonom o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti /ZSPDSLS-1/. Slednji v 19. členu določa, da so upravljavci stvarnega premoženja samoupravnih lokalnih skupnosti (t.j. občin) uprava samoupravne lokalne skupnosti (t.j. občinska uprava) in osebe javnega prava, ki jih za upravljavce določa ustanovitveni akt ali akt organa odgovornega za izvrševanje proračuna (19. člen ZSPDSLS-1).

1.3 Zagotavljanje urejenosti pokopališča

Uvodoma moramo opomniti, da Zakon o pogrebni in pokopališki dejavnosti /ZPPDej/ sicer določa obseg storitev, ki se nanašajo na t.i. dejansko urejenost pokopališča (28. člen ZPPDej, 26. člen ZSPDSLS), kot nepremičnega premoženja, ki je v upravljanju občine, vendar je ob skrbi za dejansko urejenost potrebno opomniti še na skrb za pravno urejenost (26. člen ZSPDSLS). Skrb za pravno urejenost pokopališča, kot nepremičnega premoženja, v upravljanju občine zajema zlasti: • urejenost zeljiškoknjižnega stanja nepremičnine; • urejen vpis nepremičnine v kataster stavb oziroma zemljiški kataster; urejen vpis nepremičnine v centralno evidenco nepremičnega premoženja; • zavarovanje stvarnega premoženja. Občina kot upravljavec pokopališča lahko, kadar lastniško stanje nepremičnine ni jasno ali ko v zvezi z lastništvom nepremičnine tečejo sodni ali upravni spori, s posebnim dogovorom z nasprotno stranko uredi posamezna razmerja, ki se nanašajo na sporno nepremičnino. Pri tem mora upravljavec pri končnem obračunu medsebojnih obveznosti upoštevati načelo gospodarnosti ravnanja s stvarnim premoženjem in načelo preglednosti (41. člen Uredbe o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti). Skrb za dejansko urejenost pokopališča, pa v skladu z določili 28. člena Zakona o pogrebni in pokopališki dejavnosti /ZPPDej/ obsega: • vzdrževanje pokopališč ter pokopaliških objektov in naprav ter druge pokopališke infrastrukture; • storitve najema pokopaliških objektov in naprav; in • storitve grobarjev in storitve pokopališko pogrebnega moštva. Storitve vzdrževanja pokopališč ter pokopaliških objektov in naprav ter druge pokopališke infrastrukture obsega vzdrževanje objektov, naprav ter druge pokopališke infrastrukture, skupnih glavnih poti, zelenic, dreves, grmovnic, živih mej, odvoz odpadkov, porabo vode in elektrike, nadzorno službo, storitve informacijske pisarne in druga vzdrževalna dela. Storitve grobarjev pa obsegajo izkop in zasutje grobne jame, prvo ureditev groba, ki zajema odvoz odvečne zemlje in posušenega cvetja na odlagališče, ter prekop posmrtnih ostankov. Storitve pokopališko pogrebnega moštva, če jih omogoča pogrebni red, obsegajo prevoz ali prenos krste ali žare iz mrliške vežice oziroma upepeljevalnice do mesta pokopa s položitvijo v grob ali z raztrosom pepela.

1.4 Oddaja grobov v najem

Grob odda v najem upravljavec pokopališča oziroma koncesionar (27. člen ZPPDej) v skladu s predpisi občine in pokopališkim redom (29. člen ZPPDej). Na tem mestu moramo opomniti, da lahko upravljavec odda grob v najem na podlagi metode neposredne pogodbe (če je predviden letni prihodek od oddaje nepremičnine (groba) nižji od 10.000 EUR) (29. člen ZSPDSLS). Najemnik ali najemnica groba je lahko samo ena pravna ali fizična oseba (30. člen ZPPDej), ki mora grob vzdrževati in spoštovati pogrebni red in najemno pogodbo (31. člen ZPPDej). Grob se odda najemniku za nedoločen čas, izjema je vrstni grob, ki se odda v najem za določen čas, po preteku dobe pa najema ni mogoče obnoviti ali podaljšati (32. člen ZPPDej). Za najem groba plačuje najemnik grobnino, ki predstavlja sorazmerni delež letnih stroškov upravljanja pokopališke dejavnosti za posamezno vrsto groba,

¹ Iz načel pravne države namreč izhaja zahteva, da mora biti pravni red konsistenten in notranje usklajen in zato v njem ne sme biti antinomij. Kadar dva predpisa urejata isto materijo jo morata urejati tako, da so norme ne le v skladu z višjimi normami (vertikalna usklajenost), temveč tudi s pravnim redom v celoti (horizontalna usklajenost) (odločba Ustavnega sodišča RS, št. U-I-303/08-9 (Uradni list RS, št. 14/2010).

izračunan na podlagi seštevka vseh vrst grobov in njihovih razmerij do enojnega groba. Stroški grobnine vključujejo stroške za urejenost pokopališča, oddaje grobov v najem in stroške vodenja evidenc. Višino grobnine na predlog upravljavca pokopališča s sklepom določi občina (t.j. občinski svet), ki pri tem upošteva tudi morebitno pogrebno pristojbino ter druga sredstva, namenjena upravljanju tega pokopališča. Grobnina se lahko plača za obdobje, daljše od enega leta, a največ za deset let. Ob prvem najemu groba pa se grobnina plača v sorazmernem delu do konca letnega obdobja. Zakon o pogrebni in pokopališki dejavnosti /ZPPDej/ še določa, da če želi najemnik odstopiti od najemne pogodbe pred potekom mirovalne dobe, mora plačati grobnino do konca poteka mirovalne dobe (34. člen ZPPDej).

Kot že navedeno se grob odda v najem najemniku za nedoločen čas (izjema je vrstni grob), najem pa se lahko prekine: • če najemna groba za preteklo leto ni poravnana niri po predhodnem opozorilu; • če najemnik ne vzdržuje groba v skladu s pokopališkim redom in določbami najemne pogodbe; • ob opustitvi pokopališča; • kadar to zahteva načrt za preureditve pokopališča. Po prekinitvi najema se šteje grob kot opuščen do kona mirovalne dobe in se po preteku te dobe lahko prekoplje ali doda drugemu najemniku. Najemnik groba pa mora ob prekinitvi najema na lastne stroške odstraniti vse nagrobno obeležje, v nasprotnem primeru to na njegove stroške stori upravljavec pokopališča. Nagrobna obeležja, ki so registrirana kulturna dediščina ali kulturni spomeniki, se ne smejo odstraniti, razen v izjemnem primeru z odločbo ministrstva, pristojnega za varstvo kulturne dediščine, in se oddajo v najem skupaj z grobom (32. člen ZPPDej).

1.5 Vodenje evidenc ter izdajanje soglasij v zvezi s posegi na območju pokopališč

V skladu z določili Zakona o pogrebni in pokopališki dejavnosti /ZPPDej/ mora upravljavec pokopališča oziroma na podlagi javnega pooblastila koncesionar (27. člen ZPPDej) opravljati tudi t.i. materialna dejanja, t.j. voditi evidence in izdajati soglasja. Upravljavec pokopališča mora tako voditi trajno evidenco o pokojnikih, ki so ali so bili pokopani na pokopališču, trajno evidenco grobov – kataster in evidenco najemnikov grobov za obdobje zadnjih deset let. V evidenci o pokojnikih se vodijo podatki o imenu in priimku pokojnika, naslov, datum rojstva in smrti pokojnika, datum pogreba, številka in oznaka groba ter datum in kraj prekopa. V evidenci najemnikov grobov pa podatki o imenu in priimku najemnika, EMŠO ali davčna številka, naslov najemnika, številka in datum sklenitve pogodbe o najemu ter višina grobnine. Podatki so dostopni samo tistim uporabnikom, ki so za obdelavo osebnih podatkov pooblašteni z zakonom. Zakon o pogrebni in pokopališki dejavnosti /ZPPDej/ še določa, da se za potrebe obveščanja javnosti o lokaciji groba lahko sporočajo podatki o imenu in priimku pokojnika, letnici rojstva in smrti pokojnika, številka groba in pokopališče. Za potrebe obveščanja javnosti o pogrebu pa se lahko sporočijo podatki o imenu in priimku pokojnika, starosti pokojnika, datumu pogreba, vežici in pokopališču. Če je pokojnik pisno prepovedal razkritje svojih podatkov, ali je to prepovedal naročnik pogreba, se lahko njegovi osebni podatki sporočijo le tistim uporabnikom, ki so za obdelavo osebnih podatkov pooblašteni z zakonom (35. člen ZPPDej).

Ob navedenem je upravljavec pokopališča oziroma na podlagi javnega pooblastila koncesionar (27. člen ZPPDej) pooblaščen za izdajo soglasij za postavitev, popravilo, odstranitev spomenikov in drugih nagrobnih obeležij na območju pokopališča v skladu z Zakonom o pogrebni in pokopališki dejavnosti /ZPPDej/ in odlokom občine. Objekti, ki so kulturna dediščina ali kulturni spomenik pa se urejajo v skladu s predpisi s področja varstva kulturne dediščine. Upravljavec pokopališča mora izdati soglasje v treh dneh od prejema popolne vloge, razen v primerih, ko so objekti kulturna dediščina ali kulturni spomenik, o zavrnitvi soglasja pa odloči pristojni občinski organ v 15 dneh. Odločitev pristojnega občinskega organa je dokončna, zoper njo pa je mogoč upravni spor (36. člen ZPPDej). V zvezi z navedenim moramo opomniti na določilo 67. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da o upravnih stvareh iz občinske pristojnosti na prvi stopnji odloča občinska uprava, na drugi stopnji pa župan, če ni z zakonom drugače določeno. V skladu z Zakonom o pogrebni in pokopališki dejavnosti /ZPPDej/ lahko cena za izdajo soglasja zajema le neposredne stroške izdaje soglasja, če pa pri izvedbi del nastanejo upravljavcu stroški, jih mora poravnati naročnik soglasja. Za druga dela na območju pokopališča (klesanje in barvanje črk, čiščenje spomenikov in drugih nagrobnih obeležij ter vrtnarske storitve) mora izvajalec pri upravljavcu pokopališča prigrasiti le termin izvedbe del. Prigrasitev je brezplačna (36. člen ZPPDej).

2 Oceno stanja na področju, ki ga odlok ureja

Občinski svet Občine Zreče je v letu 2015, na podlagi določil Zakona o pokopališki in pogrebni dejavnosti ter o urejanju pokopališč /ZPPDUP/ (Uradni list 34/84, Uradni list SFRJ, št. 83/89, Uradni list SRS, št. 5/90, Uradni list RS, št. 26/90, 10/91, 17/91 – ZUDE, 13/93, 66/93, 110/02 – ZGO-1 in 2/04 – ZZdl-A) sprejel Odlok o pokopališkem redu v Občini Zreče (Uradno glasilo slovenskih občin, št. 23/15), s katerim je uredil: • način in čas pokopa umrlega ter pogrebne slovesnosti; • zvrsti grobov; • okvirne tehnične normative za grobove; • vzdrževanje reda, čistoče in miru na pokopališču; • mirovalno dobo za grobove in • druga vprašanja povezana z uporabo pokopališč. Skladno z navedenim moramo opomniti, da je zakonodajalec z uveljavitvijo Zakona o pogrebni in pokopališki dejavnosti /ZPPDej/ (Uradni list RS, št. 62/16) v 61. členu določil, da občinski predpisi, izdani na podlagi Zakona o pokopališki in pogrebni dejavnosti /ZPPDUP/ prenehajo veljati, se pa uporabljajo do sprejetja novih občinskih predpisov po Zakonu o pogrebni in pokopališki dejavnosti ZPPDej/, ki morajo biti izdani najpozneje v enem letu od uveljavitve zakona, t.j. do 15. oktobra 2017.

3 Razlogi in cilji, zaradi katerih je odlok potreben

Z odlokom bo Občinski svet Občine Zreče;

- ob spoštovanju ustavnega načela zakonitosti (tretji odstavek 153. člena Ustave RS), ki določa, da morajo biti podzakonski akti v skladu z ustavo in zakoni ter
- ob spoštovanju določila 61. člena Zakona o pokopališki in pogrebni dejavnosti /ZPPDej/, ki določa, da občinski predpisi, izdani na podlagi Zakona o pokopališki in pogrebni dejavnosti /ZPPDUP/ prenehajo veljati, se pa uporabljajo do sprejetja novih občinskih predpisov po Zakonu o pogrebni in pokopališki dejavnosti ZPPDej/, ki morajo biti izdani najpozneje v enem letu od uveljavitve zakona, t.j. do 15. oktobra 2017; podrobneje določil izvajanje pogrebne in pokopališke dejavnosti.

4 Poročilo o sodelovanju javnosti pri pripravi osnutka odloka

Zaradi večje legitimnosti sprejetih splošnih aktov Občine Zreče in vključitve občanov, njihovih organizacij, strokovne in druge javnosti v pripravo predlogov splošnih aktov občine bo osnutek odloka v skladu z določili Dodatnega protokola k evropski listini lokalne samouprave o pravici do sodelovanja pri vprašanih lokalne oblasti (Uradni list RS – Mednarodne pogodbe, št 2/11), Smernic za sodelovanje s strokovno in z drugimi zainteresiranimi javnostmi, ki so sestavni del Resolucije o normativni dejavnosti (Uradni list RS, 95/09), 10. člena Zakona o dostopu do informacij javnega značaja (Uradni list RS, št. 51/05– uradno prečiščeno besedilo, 117/06– ZDavP-2, 23/14, 50/14, 19/15– odl. US, 102/15) in Uredbe o posredovanju in ponovni uporabi informacij javnega značaja (Uradni list RS, št. 24/16), objavljen na spletnih straneh občine, v katalogih informacij javnega značaja najpozneje sedem (7) dni pred sejo občinskega sveta, na kateri bo izvedena splošna razprava, s pozivom javnosti, da v roku trideset (30) dni na način, določen z objavo sporoči morebitne pripombe in predloge.

6 Ocena finančnih in drugih posledic, ki jih bo imel sprejem odloka

V skladu z določilom 64. člena Poslovnika Občinskega sveta Občine Zreče mora obrazložitev osnutka akta vsebovati tudi oceno finančnih in drugih posledic, ki jih bo imel sprejem akta. Skladno z navedenim smo pripravili oceno finančnih in drugih posledic, ki se nanašajo na grobnino. Ocena finančnih posledic izvajanja 24-urne dežurne službe pa bo predstavljena v Odloku o načinu opravljanja obvezne občinske gospodarske javne službe 24-urne dežurne pogrebne službe v občini Zreče.

6.1 Izvajanje pokopališke dejavnosti v Občini Zreče

Občina Zreče se razteza na 67 m² površin in obsega 27 naselij s skupno 6.402 prebivalci². Gostota naseljenosti znaša 95,6 preb./km² kar je pod slovenskim povprečjem (102,0 preb./km²). V mestu Zreče je sedež Občine Zreče, ki obsega šest krajevnih skupnosti: Zreče, Stranice, Gorenje, Skomarje, Resnik in Dobrovlje. Število prebivalcev v občini je dokaj stabilno, saj je od 01.01.2015 do 01.01.2018 naraslo za 0,4%. Povprečna starost je v zadnjih treh letih narasla iz 40,9 na 41,9 let, indeks staranja pa se je povzpел iz 94,0 na 109,5. Število umrlih v Občini Zreče je v zadnjih 3 letih povprečno znašalo 0,7% glede na število registriranih prebivalcev. Po podatkih občine je število pokopov na njenem območju od 2015 do 2017 znašalo: 53, 53 in 55 v posameznem letu.

6.2 Oblikovanje cene grobnine

Kot že navedeno plačuje najemnik za najem groba grobnino (34. člen ZPPDej), ki je sorazmerni delež letnih stroškov upravljanja pokopališke dejavnosti za posamezno vrsto groba, izračunan na podlagi seštevka vseh vrst grobov in njihovih razmerij do enojnega groba. Pri tem velja izpostaviti, da grobnina ni nadomestilo za uporabo zemljišča. Stroški grobnine vključujejo stroške za urejenost pokopališča, oddaje grobov v najem in stroške vodenja evidenc. Višino grobnine na predlog upravljavca pokopališča, upoštevajoč predhodna odstavka, s sklepom določi občina, ki pri tem upošteva tudi morebitno pogrebno pristojbino ter druga sredstva, namenjena upravljanju tega pokopališča. Vojna grobišča so oproščena plačila grobnine.

Na območju občine Zreče so naslednja pokopališča:

1. Pokopališče Zreče
2. Pokopališče Gorenje
3. Pokopališče Stranice
4. Pokopališče Skomarje

Na območju občine je tudi pokopališče Zreče staro, na katerem novi pokopi niso dovoljeni, dovoljeno pa je urejanje in vzdrževanje obstoječih grobov ter izvajanje morebitnih prekopov posmrtnih ostankov iz tega pokopališča na drugo pokopališče.

² Po stanju 1.1.2018. Vir: SURS (2018).

Tabela 1: Število pokopnih mest

Pokopališče	Število pokopnih mest
Zreče	538
Gorenje	240
Stranice	226
Skomarje	70
Zreče - staro	305
Skupaj	1.379
Skupaj brez Zreče - staro	1.074

Občina Zreče obsega 5 pokopališč, ki imajo skupaj 1.379 pokopnih mest. Od tega jih 305 leži na starem pokopališču v Zrečah na katerem novi pogrebi niso dovoljeni. Brez upoštevanja pokopnih mest na pokopališču Zreče – staro je na ostalih pokopališčih 1.074 pokopnih mest, od katerih 50% grobov ležijo na pokopališču Zreče – novo. 22,3% jih predstavlja pokopališče Gorenje in 21% pokopališče Stranice.

Prihodki od grobnin na vseh pokopališčih so po informacijah občine, skupaj znašali 26.267,62 EUR (leto 2017) oziroma 24,46 EUR v povprečju na grob, pri čemer občina ne obračunava grobnine za staro pokopališče Zreče.

Tabela 2: Prihodki od grobnin v letu 2017 v občini Zreče

	Zreče	Gorenje	Skomarje	Stranice	skupaj
grobnina	12.617,4	5.587,5	1.503,0	6.559,8	26.267,62
%	48,0%	21,3%	5,7%	25,0%	100,0%

V skladu z dopisom občine Zreče, znaša cena za najem grobov na pokopališču Zreče in Stranice 24,42 EUR na grob, kar z upoštevanjem 22% DDV znaša 29,79 EUR. Na pokopališču Gorenje je cena 6,50 EUR/m² oziroma 7,93 EUR z DDV in Skomarje 6,36 EUR/m² oz. 7,76 EUR z DDV. V skladu z Odlokom o pokopališkem redu v občini Zreče (Uradno glasilo slovenskih občin, št 23/2015) znašajo mere in kvadrature novih grobov na pokopališčih v občini Zreče kot je prikazano v spodnji tabeli.

Tabela 3: Mere in grobnine grobov

Vrsta groba	Mere			Povprečna najemnina		Razmerje do enojnega groba
	Dolžina	Širina	Površina	brez DDV	z DDV	
Enojni	230 cm	100 cm	2,3 m²	13,5 €	16,47 €	1,0
Dvojni	230 cm	200 cm	4,6 m ²	27,0 €	32,94 €	2,0
žarni	120 cm	100 cm	1,2 m ²	9,45 €	11,53 €	0,7

Zaradi različnega zaračunavanja grobnine smo obstoječi model obračuna postavili na skupni imenovalec. Tako po podatkih naročnika za pokopališče Zreče - novo in Stranice ocenjujemo, da je večina dvojnih grobov. zato smo ceno na grob preračunali na m² v skladu z merami dvojnega groba iz odloka. Po preračunu znaša grobnina na pokopališču Zreče – novo in Stranice 5,31 EUR/m² oziroma 6,48 EUR/m² z DDV. V skladu z prilagoditvami znaša navadno povprečje grobnine na vseh pokopališčih v občini Zreče **5,87 EUR/m² (7,16 EUR/m² z DDV)**.

Oblikovane cene, ki izhajajo iz povprečja EUR/m² smo preračunali na površino enojnega in dvojnega groba, ter tako dobili ceno 13,5 EUR/m² za enojni grob in 27,0 EUR/m² za dvojni grob. Za žarni grob smo uporabili razmerje 0,7 v primerjavi z enojnim grobom, kot je praksa tudi drugih slovenski pokopališč in oblikovali ceno za žarni grob v višini 9,45 EUR/m².

Oblikovane izhodiščne cene so tako v razmerju do enojnega groba 2-kratnik za dvojni grob 0,7-kratnih za žarni grob.

Stroški upravljanja vseh pokopališč v občini Zreče, v povprečju zadnjih pet let znašajo 43.785,41 EUR, kar znese 40,77 EUR na grob, brez upoštevanja Zreče – staro. Kljub dejstvu, da se za pokopališče Zreče – staro ne obračunava grobnina, ga je potrebno vzdrževati, zato bomo v nadaljevanju prikazali oblikovanje cene grobnine brez upoštevanja pokopališča Zreče – staro in v drugem koraku z njo.

Tabela 4: Stroški upravljanja pokopališč v občini Zreče

	Zreče	Gorenje	Skomarje	Stranice	<i>skupaj</i>
2017	29.807,4	5.341,0	2.814,8	8.288,7	46.251,9
2016	27.324,2	5.953,8	2.122,9	6.801,9	42.202,7
2015	28.952,4	5.614,2	2.081,0	6.254,1	42.901,6
povprečje	28.694,7	5.636,3	2.339,6	7.114,9	43.785,4

Povprečje stroškov na grob brez Zreče – staro = 43.785,4 EUR / 1.074 = 40,77 EUR

Povprečje stroškov na grob za vsa pokopališča = 43.785,4 EUR / 1.379 = 31,75 EUR

Pokopališko dejavnost, ter urejanje pokopališča izvaja režijski obrat občine Zreče pogodbeno z izvajalci del, kot so košnja zelenih površin, urejanje poti, urejanje okrasnega grmičevja, urejenost mrliške vežice in ozvočenje, odvoz odpadkov, ter ostala potrebna ureditvena dela. V okviru režijskega obrata se skrbi za vodenje evidenc umrlih in pokopih, ter kataster klasičnih in žarnih grobnih prostorov, ter ureditev novih grobnih in žarnih prostorov.

Razmerje vrste grobov na pokopališčih v občini Zreče smo povzeli iz pokopališča Zreče – novo, saj smo edino tukaj razpolagali s tem podatkom in razmerje posplošili na vsa pokopališča v občini. Predpostavljamo, da je na vseh pokopališčih v občini 6% enojnih grobov, 84% dvojnih grobov in 10% žarnih grobov.

6.2.1 Oblikovanje cene grobnine brez pokopališča Zreče - staro

V skladu s 3. odstavkom 34. člena Zakona o pogrebni in pokopališki dejavnosti /ZPPDej/ (Uradni list RS, št. 62/16), stroški grobnine vključujejo stroške za urejenost pokopališča, oddaje grobov v najem in stroške vodenja evidenc. S pomočjo analize točke preloma (ATP) smo ugotovili, da bi izvajanje dejavnosti upravljanja pokopališč v danih okoliščinah za leto 2017 lahko znašalo največ 26.267 EUR, če bi želeli poravnati vse stroške s pomočjo grobnin.

Pod predpostavko, da gre za upravičene in poslovno potrebne stroške oz. bi želeli pokriti ugotovljeno razliko med prihodki od grobnin in letnimi stroški upravljanja v višini -17.517,79 EUR, bi morali dvigniti grobnino za 1,67 kratnik obstoječe, oz. na 22,59 EUR za enojni grob (27,55 EUR z DDV). S tem bi dosegli točko pokritja, kjer prihodki od grobnine pokrijejo stroške v skladu s 34 členom. Ob upoštevanju maksimalnega 5% donosa³, bi se pod predpostavko ceteris paribus (vse ostalo ostane nespremenjeno) morala grobnina povežati za 1,76 kratnik na 23,72 EUR (29,93 EUR z DDV).

Tabela 5: Predračunska cena grobnine brez upoštevanja grobnin Zreče - staro (brez DDV)

Vrsta groba	Obstoječa grobnina	Povišanje grobnine do točke pokritja	Povišanje grobnine za 5% donos
Enojni	13,5 €	22,6 €	23,7 €
Dvojni	27,0 €	45,2 €	47,4 €
Žarni	9,5 €	15,8 €	16,6 €

Vir: Lastni izračuni.

6.2.3 Oblikovanje cene grobnine z grobninami pokopališča Zreče - staro

Na pokopališču Zreče – staro, v skladu z odloku o pokopališkem redu v občini Zreče, novi pokopi niso dovoljeni. Kljub temu je pokopališče potrebno vzdrževati, kar povzroča določene stroške in je smiselno obračunat grobnino tudi na teh grobovih. Ob vključitvi grobov na pokopališču Zreče – staro v oblikovanje cene grobnine, bi se cena na enoto zmanjšala in bi znašala, kot je predstavljeno v tabeli.

Tabela 6: Predračunska cena grobnine z upoštevanje grobnin Zreče - staro (brez DDV)

Vrsta groba	Obstoječa grobnina	Povišanje grobnine do točke pokritja	Povišanje grobnine za 5% donos
Enojni	13,5 €	17,6 €	18,5 €
Dvojni	27,0 €	35,2 €	36,9 €
Žarni	9,5 €	12,3 €	12,9 €

³ V skladu z Uredbo o metodologiji za oblikovanje cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja, donos izvajalca ne sme presežati pet odstotkov vrednosti poslovno potrebnih sredstev za neposredno izvajanje javne službe.

Na pokopališču Zreče – staro se nahaja 305 grobov. Če bi tudi na teh obračunavali grobnino, be se višina grobnine razpršila in tako na enoto znižala. Grobnina za enojni grob, s katero bi pokrili vse stroške bi po predračunski ceni znašala 17,6 EUR oziroma 21,5 EUR z DDV. Ob upoštevanjem 5% donosa bi se cena povišala na 18,5 EUR oziroma na 22,5 EUR z DDV.

6.3 Razvojni vidik pokopališke dejavnosti

Zakon o pokopališki in pogrebni dejavnosti /ZPPDej/ v 3. poglavju natančno ureja pokopališko dejavnost, vendar s pomočjo 34. člena o grobnini zagotovi le pokrije (financiranje) tekočih stroškov poslovanja. S tem zakonodajalec fiksira osnovne parametre modela pokopališke dejavnosti, ki lahko financiranje razvoja uresničuje le na račun iskanje notranjih rezerv oz. občasnih zunanjih virov. Upoštevajoč znan ekonomski fenomen Balassa-Samuelson-ovega učinka pa je jasno, da bodo morebitne notranje rezerve s časom porabljene zaradi stalnega višanja cen storitev.

V danih okoliščinah želimo izpostaviti, da aktualni model ne vsebuje razvojne komponente pokopališke dejavnosti, ki lahko pripomore k izboljšanju kakovosti storitev in boljšemu izkoristku angažiranih resursov. Ocenjujemo, da bi bila najbolje razumljiva ekonomska osnova za ovrednotenje razvojne komponente pokopališke dejavnosti prav minimalna donosnost na tržno vrednost poslovno potrebnih osnovnih sredstev posameznega pokopališča, ki lahko znaša največ 5% od nabavne vrednosti poslovno potrebnih osnovnih sredstev (v primeru 24-urne dežurne službe). Podobna minimalna stopnja donosa je zahtevana tudi v primeru javnih investicij skladno z Uredbo o enotni metodologiji za pripravo in obravnavo investicijske dokumentacije na področju javnih financ (Uradni list RS, št. 60/06, 54/10, 27/16).

S pomočjo primera pokopališč Občine Zreče bomo (pod predpostavko, da razpolaga le s poslovno potrebnimi osnovnimi sredstvi za opravljanje dejavnosti upravljanja pokopališča) prikazali finančne posledice uvedbe razvojne komponente pokopališke dejavnosti.

Pri oceni vrednosti poslovno potrebnih osnovnih sredstev, ki morajo biti nujno prisotna za nemoteno izvajanje pokopališke dejavnosti, je uporaba nabavnih vrednosti (po daljšem obdobju od same nabave) običajno neprimerna osnova. Posledično smo se odločili za uporabo tržnih vrednosti, ki so izhajajo iz cenilnega zapisnika.

Ocenjena tržna vrednost nepremičnin, ki se uporablja pokopališko dejavnost na območju Občine Zreče so na datum ceniave 12.1.2018 znašala 842.475 EUR oz. 671,2 EUR/pokopno mesto. Zemljišča na katerih se nahajajo grobovi so bila ocenjena na 4,02 EUR/m².

Tabela 7: Tržne vrednosti poslovno potrebnih osnovnih sredstev pokopališč Občine Zreče

	Zreče-novo	Zreče-staro	Gorenje	Skomarje	Stranice
Zemljišča	65.641	18.962	17.360	4.113	6.758
Mrliška vežica s spremnimi prostori	178.319	1.901	261.138	6.731	45.553
Zunanja ureditev (asfalt, tlakovci)	138.320	1.388	45.367	34.930	15.995
Skupaj	382.280	22.250	323.864	45.775	68.306

Opomba: Datum ceniave 12.1.2018.

Skladno s konservativnim izhodiščem ekonomske presoje minimalnega donosa bi lahko izhajali iz principa oportunitetnih stroškov za celoto poslovno potrebnih osnovnih sredstev. Konservativni izračun posledično pokaže, da je za uporabo pokopališč ekonomsko upravičeno zaračunati največ 42.124 EUR (842.475 EUR * 5%) ter jih nameniti razvojnemu skladu pokopališke dejavnosti.

Uvedba razvojnega vidika upravljanja pokopališča bi v trenutnih razmerah povzročila velik pritisk na končno vrednost grobnine, zato je verjetno bolj smiselno začeti s postopnim zviševanjem zahtevane donosnosti od simboličnega 1%, kar bi prinašalo dodatnih 8.425 EUR razvojnih sredstev letno.

Občina Zreče pa bi se lahko odločila tudi za nekoliko manj konservativen pristop ekonomske presoje, po katerem bi v osnovo za izračun razvojnih sredstev vključili tržne vrednosti vseh oblik poslovno potrebnega premoženja za nemoteno izvajanje pokopališke dejavnosti, z izjemo tržne vrednosti zemljišča. Slednje je praviloma trajno namenjeno zadevni dejavnosti in samo po sebi ne zahteva vlaganj oz. ne povzroča večjih stroškov. V primeru pokopališč Občine Zreče to pomeni, da za osnovo izračuna razvojnih sredstev uporabimo tržno vrednost premoženja v višini 729.641 EUR (brez zemljišča). V takšnem modelu bi bilo ekonomsko upravičeno zaračunati največ 36.482 EUR (729.641*5%) ter jih nameniti razvojnemu skladu pokopališke dejavnosti.

Predstavljen idejni koncept zahteva dodatne analize, ki bodo mogoče šele na osnovi zbranih podatkov reprezentativnega vzorca slovenskih pokopališč. Za celovito presojo pa bodo potrebne tudi presoje poslovno

potrebnega premoženja in poslovno potrebnih stroškov pogrebne dejavnosti ter upoštevanje socialno-kulturne komponente ustrezno urejenih pokopališč.

Glede na opisane okoliščine je jasno, da bo potrebno nekaj let preden se bodo razmere na terenu prilagodile relativno novemu Zakonu o pogrebnih in pokopališki dejavnosti /ZPPDej/ (2016), tako z vidika razpoložljive pravice lokalnih skupnosti nad pokopališči, kakor tudi z vidika zagotavljanja socialno in ekonomsko vzdržnega sistema za ohranjanje in razvoj pokopališke dejavnosti na nivoju, ki bo ustrezal pričakovanjem občanov ob ustreznem zagotavljanju spoštovanja in pietete do pokojnic in pokojnikov.

6.3.1 Ocena vrednosti grobnine

Naša analiza stanja razmer v pokopališki dejavnosti na območju občine je pokazala povsem enotno obravnavo razmerij grobnin do enotnega groba po posameznih pokopališčih saj cena temelji na m². Ob navedenem ugotavljamo, da niti zakonodajni okvir ne upošteva minimalnih zahtev po donosu na poslovno potrebna sredstva, ki bi zagotavljala trajen razvoj pokopališke dejavnosti.

V danih okoliščinah smo se odločili za večstopenjsko predstavitev ocene vrednosti grobnine, ki temelji na postopnem zagotavljanju enotnih pravil na celotnem območju občine ter na vzpostavitvi socialno in ekonomsko vzdržnega sistema financiranja pokopališke dejavnosti:

- i. ohranjanje »status-quo« glede razmerij do enotnega groba ob upoštevanju principa polnega pokrivanja stroškov.
- ii. uvedba razvojnega vidika financiranja pokopališke dejavnosti.

6.3.2 Grobnine po scenariju »status-quo«

Analiza stanja je že pokazala, da obstoječa grobnina enojnega groba in razmerja posameznih oblik grobov do enojnega groba ne zagotavljajo zadostnih prihodkov za pokrivanje vseh stroškov pokopališke dejavnosti pokopališč Občine Zreče. Izračun na osnovi podatkov za leto 2016 je pokazal letni primanjkljaj v višini 17.518 EUR.

Z vidika strokovnih principov na področju javnih financ iz z vidika trajnega zagotavljanja pokopaliških storitev na pokopališčih občine je nesprejemljivo, da bi se takšno stanje nadaljevalo dlje časa. Posledično je nujno, da se stroški pokopališke dejavnosti zmanjšajo na ravnovesni nivo prelomne točke, ki smo ga po metodi ATP določili na ravni 26.268 EUR za leto 2016. To praktično pomeni, da lahko ostane grobnina za enojni grob ob nespremenjenih razmerjih med različnimi oblikami grobov nespremenjena, pod pogojem, da se najdejo notranji optimizacijski prihranki, ki bodo zmanjšali ugotovljeno razliko med vsoto grobnin in stroški pokopališke dejavnosti.

V kolikor na področju pokopališke dejavnosti ni mogoče realizirati zgoraj opisanih notranjih rezerv, je potrebno (pod predpostavko nespremenjenih razmerij med posameznimi oblikami grobov) zagotoviti dvig vrednosti grobnine za enotni grob na raven 23,7 EUR (28,9 z DDV) oz. na raven 18,5 EUR (22,6 EUR z DDV) v kolikor bi se grobnina obračunavala tudi za grobove na pokopališču Zreče - staro. Za občane, ki lahko dokažejo, da bi tovrsten dvig grobnine nedopustno poslabšal njihove minimalne materialne pogoje za preživetje, lahko občina predvidi subvencioniranje.

6.3.3 Uvedba razvojnega vidika financiranja pokopališke dejavnosti

Skladno s konservativnim izhodiščem ekonomske presoje minimalnega donosa bi bilo ekonomsko upravičeno zaračunati največ 42.124 EUR (842.475 EUR * 5%) razvojnih sredstev zaradi upoštevanja minimalne stopnje donosnosti v višini 5% ter jih nameniti razvoju pokopališke dejavnosti. S tem pa bi povzročili močan pritisk na vrednost grobnin, ki bi za fizične osebe predstavljale 2,6-kratno rast v letu 2018.

Tabela 8: Sprememba grobnin s konservativnim izhodiščem ekonomske presoje

Vrsta groba	Obstoječa grobnina	Brez Zreče-staro		Vključeno Zreče - staro	
		Povišanje grobnine za 2,6 x	Povišana grobnina (z DDV)	Povišanje grobnine za 1,4 x	Povišana grobnina (z DDV)
Enojni	13,5 €	34,5 €	42,1 €	28,3 €	34,5 €
Dvojni	27,0 €	69,0 €	84,2 €	56,5 €	69,0 €
Žarni	9,45 €	24,2 €	29,5 €	19,8 €	24,1 €

Opomba: Razlika v višini grobnine se pojavi samo zaradi razdelitve enakih stroškov na različno število grobov (z in brez Zreče-staro).

Vir: Lastni izračuni.

Izločitev vrednosti zemljišč iz izračuna minimalne zahtevane donosnosti bi povzročila nekoliko manjšo rast grobnine skupaj z DDV. Ob upoštevanju dodatnega povišanja za pokritje točke preloma, bi povišanje znašalo dodatnih 2,4-kratnik obstoječe grobnine. Tako bi 17.518 EUR bilo namenjenih pokritju stroškov poslovanja in 36.482 EUR za razvojni sklad.

Tabela 9: Sprememba grobnin s manj konservativnim izhodiščem ekonomske presoje

Vrsta groba	Obstoječa grobnina	Brez Zreče-staro		Vključeno Zreče - staro	
		Povišanje grobnine za 2,4 x	Povišana grobnina (z DDV)	Povišanje grobnine za 1,9 x	Povišana grobnina (z DDV)
Enojni	13,5 €	32,3 €	39,3 €	26,4 €	32,2 €
Dvojni	27,0 €	64,5 €	78,7 €	52,8 €	64,4 €
Žarni	9,45 €	22,6 €	27,5 €	18,5 €	22,6 €

Opomba: Razlika v višini grobnine se pojavi samo zaradi razdelitve enakih stroškov na različno število grobov (z in brez Zreče-staro).

Vir: Lastni izračuni.

6.4 Sklepne ugotovitve

Predstavljeni alternativni pristopi oblikovanja grobnin kažejo na različne možnosti prilagajanja, ki jih ima občina Zreče. Pri oblikovanju končne odločitve pa je smiselno upoštevati predvsem postopnost uvajanja sprememb, ki bodo zagotovile spoštovanje obvezujoče zakonodaje ter omogočile ekonomsko in socialno vzdržno rešitev, ki bo primerna za občane.

Priloge:

Tabela 10: Kvadratura nepremičnin v m²

	Zreče-novo	Zreče-staro	Gorenje	Skomarje	Stranice
Zemljišča	11.913	3.203	5.806	1.582	2.180
Mrliška vežica s sprem. prost.	300	52	303	23	66
Zunanja ureditev (asfalt, tlakovci)	3.700	155	1.435	620	485
Skupaj	15.913	3.410	7.544	2.225	2.731

Tabela 11: Vrednost nepremičnin v EUR/m²

	Zreče-novo	Zreče-staro	Gorenje	Skomarje	Stranice
Zemljišča	5,51	5,92	2,99	2,60	3,10
Mrliška vežica s sprem.prost.	595,17	36,84	861,84	299,18	687,70
Zunanja ureditev (asfalt, tlakovci)	37,38	8,95	31,61	56,34	32,98

Tabela 12: Skupna vrednost nepremičnin v EUR

	Zreče-novo	Zreče-staro	Gorenje	Skomarje	Stranice
Zemljišča	65.641	18.962	17.360	4.113	6.758
Mrliška vežica s sprem. prost.	178.319	1.901	261.138	6.731	45.553
Zunanja ureditev (asfalt, tlakovci)	138.320	1.388	45.367	34.930	15.995
Skupaj	382.280	22.250	323.864	45.775	68.306

7 Predlog

Občinskemu svetu Občine Zreče predlagam v sprejem z Zakonom o pogrebni in pokopališki dejavnosti /ZPPDej/ vsebinsko usklajen osnutek Odloka o pokopališkem redu v Občini Zreče.

Občina Zreče
mag. Boris Podvršnik, župan

PREDLOG ODLOKA – PRVA OBRAVNAVA:**OBČINA ZREČE**

Cesta na Roglo 13 b, 3214 Zreče
tel.: 03 / 75 71 700; faks: 03 / 57 62 498
e-pošta: info@zrece.eu / splet: www.zrece.eu

Na podlagi 21. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/ (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 79/09, 51/10, 40/12 – ZUJF, 14/15 – ZUUJFO, 11/18 – ZSPDSLS-1 in 30/18), 4. člena Zakona o pogrebni in pokopališki dejavnosti /ZPPDej/ (Uradni list RS, št. 62/16), 3. člen Zakona o prekrških /ZP-1/ (Uradni list RS, št. 29/2011 – uradno prečiščeno besedilo, 21/13, 111/13, 74/14 – odl. US, 92/14 – odl. US, 32/16 in 15/17 - odl. US), 19. člena Statuta Občine Zreče (Uradno glasilo slovenskih občin, št. 1/16 in 26/18) je Občinski svet Občine Zreče, na ... redni seji, dne ..., sprejel

**ODLOK
O POKOPALIŠKEM REDU V OBČINI ZREČE**

1. Splošne določbe**1. člen**

S tem odlokom Občina Zreče (v nadaljevanju: občina) določa:

- način zagotavljanja 24-urne dežurne službe;
- način izvajanja pogrebne slovesnosti;
- storitve pokopališko pogrebnega moštva, ki se lahko zagotavljajo na posameznem pokopališču;
- osnovni obseg pogreba;
- način in čas pokopa;
- način pokopa, če je plačnik občina;
- možnost pokopa zunaj pokopališča, z določitvijo prostora;
- ravnanje s pokojnikom do pokopa v krajih, kjer na pokopališčih ni mrliške vežice;
- pokopališča, ki morajo imeti mrliške vežice;
- obratovanje mrliških vežic;
- obseg prve ureditve groba;
- vzdrževanje reda, čistoče in miru na pokopališču;
- način oddaje grobov v najem;
- postavljanje, spreminjanje ali odstranitev spomenikov, obnova spomenikov in grobnic ter vsak drug poseg v prostor na pokopališču;
- zvrsti grobov;
- okvirni tehnični normativi za grobove;
- mirovalna doba za grobove;
- enotni cenik uporabe pokopališča, pokopaliških objektov in naprav ter druge pokopališke infrastrukture;
- razmerje grobnine za posamezno vrsto groba glede na enojni grob;

- druga vprašanja pogrebne in pokopališke dejavnosti ter uporabnikov.

2. člen

(1) Pogrebna dejavnost obsega zagotavljanje 24-urne dežurne službe, ki je obvezna občinska gospodarska javna služba, ter prevoz, pripravo in upepelitev pokojnika ter pripravo in izvedbo pogreba.

(2) Pokopališka dejavnost obsega upravljanje ter urejanje pokopališč.

3. člen

(1) Upravljavec pokopališč v občini je občina (v nadaljnjem besedilu: upravljavec pokopališča).

(2) Na območju občine Zreče so naslednja pokopališča:

- pokopališče Zreče,
- pokopališče Gorenje,
- pokopališče Stranice,
- pokopališče Skomarje.

(3) Pokopališča na območju občine so namenjena pokopavanju umrlih, ne glede na njihovo veroizpoved, državljanstvo, narodnost in raso.

(4) Na območju občine Zreče je tudi pokopališče Zreče staro, na katerem novi pokopi niso dovoljeni, dovoljeno pa je urejanje in vzdrževanje obstoječih grobov ter izvajanje morebitnih prekopov posmrtnih ostankov iz tega pokopališča na drugo pokopališče.

4. člen

Izrazi uporabljeni v tem odloku imajo enak pomen kot je določeno v zakonu, ki ureja pogrebno in pokopališko dejavnost in v podzakonskih predpisih, ki so izdani na njegovi podlagi.

5. člen

Za vprašanja v zvezi z opravljanjem pogrebne in pokopališke dejavnosti iz tretjega člena tega odloka, ki niso posebej urejena s tem odlokom se uporabljajo republiški in občinski predpisi s področja izvajanja pogrebne in pokopališke dejavnosti.

2. 24-urna dežurna služba

6. člen

(1) 24-urna dežurna služba obsega vsak prevoz od kraja smrti do hladilnih prostorov izvajalca javne službe ali zdravstvenega zavoda zaradi obdukcije pokojnika, odvzema organov oziroma drugih postopkov na pokojniku in nato do hladilnih prostorov izvajalca javne službe.

(2) Izvajalec 24-urne dežurne službe na območju občine je koncesionar (v nadaljnjem besedilu: izvajalec javne službe).

3. Storitve pokopališko pogrebne moštva

7. člen

(1) Storitve pokopališko pogrebne moštva na pokopališčih Zreče, Gorenje, Stranice in Skomarje zagotavlja izvajalec pogrebne dejavnosti.

(2) Storitve pokopališko pogrebne moštva obsegajo prevoz ali prenos krste ali žare iz mrliške vežice oziroma upepeljevalnice do mesta pokopa s položitvijo v grob ali z raztrosom pepela.

4. Pogreb

8. člen

Osnovni obseg pogreba obsega prijavo pokopa, pripravo pokojnika, minimalno pogrebno slovesnost in pokop, vključno s pogrebno opremo.

4.1 Prijava pokopa

9. člen

(1) Pokop prijavi upravljavcu pokopališča naročnik pogreba oziroma izvajalec pogrebne dejavnosti, ki ga je izbral naročnik pogreba ali občina.

(2) K prijavi pokopa mora naročnik pogreba oziroma izvajalec pogrebne dejavnosti priložiti listino, ki jo izda pooblaščen zdravnik oziroma zdravstvena organizacija, ali matičar matičnega registra, kjer je bila smrt prijavljena.

4.2 Priprava pokojnika

10. člen

Priprava pokojnika obsega vsa potrebna dela pred upepelitvijo ali pokopom, ki jih izvede izvajalec pogrebne dejavnosti, v skladu z zakonom, ki ureja pogrebno in pokopališko dejavnost.

4.3 Pokop

11. člen

(1) Pokop obsega dejanja, ki omogočajo položitev posmrtnih ostankov oziroma upepeljenih ostankov pokojnika v grobni prostor ali raztros pepela, v skladu z voljo pokojnika in na način, določen s tem odlokom.

(2) Pokop se opravi na pokopališču, zunaj pokopališča pa je dovoljen le kot raztros pepela ali posebni pokop stanovskih predstavnikov v grobnice verskih skupnosti.

(3) Posebni pokop stanovskega predstavnika v grobnice verskih skupnosti na območju občine se lahko opravi po predhodnem soglasju, ki ga izda občinska uprava.

4.3.1 Način in čas pokopa

12. člen

(1) Na območju občine so dovoljene naslednje vrste pokopov:

- pokop v krsto, kjer se pokojnika položi v krsto in pokoplje v grob,
- pokop z žaro, kjer se upepeljeni ostanki pokojnika shranijo v žaro in pokopljejo v grob,
- raztros pepela, ki se opravi na posebej določenem prostoru na pokopališču ali zunaj njega.

(2) Drugačno ravnanje s pepelom, kot je določeno v drugi in tretji alineji prejšnjega odstavka, ni dovoljeno.

(3) O načinu pokopa se dogovorita upravljavec pokopališča in naročnik pogreba oziroma izbrani izvajalec pogrebne dejavnosti.

13. člen

(1) Pokopi se praviloma izvajajo vsak dan med 8.00 zjutraj in 20.00 zvečer.

(2) Čas pokopa uskladijo upravljavec pokopališča in naročnik pogreba oziroma izbrani izvajalec pogrebne dejavnosti ter predstavnik verske skupnosti, če gre za verski pogreb.

14. člen

(1) Na pokopališčih je dovoljeno pokopavanje v nove grobove in v obstoječe grobove v skladu z določili tega odloka.

(2) Novi grobovi se odpirajo v vrstnem redu in po postopku v skladu z načrtom razdelitve grobov na pokopališču.

(3) Na pokopališču je dovoljen izkop in prenos umrlega na drugo pokopališče ali na istem pokopališču, v skladu s predpisi in tem odlokom.

15. člen

(1) Za mesto novega groba se dogovorita pred pogrebom upravljavec pokopališča in naročnik pogreba.

(2) Če bo pokop opravljen v že obstoječi grob, mora naročnik pogreba, če ni najemnik, pridobiti dovoljenje najemnika, da dovoljuje pokop umrlega v ta grob.

16. člen

(1) Stroške pokopa morajo poravnati dediči umrlega oziroma naročnik pogreba.

(2) Če ni dedičev ali če ti niso sposobni poravnati stroškov pokopa, jih poravna občina, v kateri je imel umrli stalno prebivališče, in sicer v višini osnovnega pokopa.

(3) V primeru, ko poravna stroške pokopa občina, ima pravico do povračila pogrebnih stroškov iz zapuščine umrlega.

17. člen

Pred pokopom je izvajalec pogrebne dejavnosti dolžan ustrezno zavarovati sosednje grobove in spomenike ter paziti, da jih pri izkopu in zasutju jame ne poškoduje.

4.3.2 Mrliške vežice

18. člen

(1) Na pokopališčih v občini so mrliške vežice, katerih uporaba je obvezna.

(2) Mrliške vežice iz prejšnjega odstavka obratujejo vsak dan med 8.00 zjutraj in 22.00 zvečer.

(3) V krajih, kjer na pokopališču ni mrliške vežice, je dovoljeno čuvanje umrlih do pogrebnih slovesnosti na domu umrlega.

(4) Uporabo vežice določa lastnik oziroma upravljavec. V času, ko je vežica zaprta, se lahko vstopi samo na podlagi predhodnega dovoljenja lastnika oziroma upravljavca vežice.

(5) Prevoz umrlega s kraja smrti v mrliško vežico je dovoljen potem, ko je ugotovljen nastop smrti po predpisih o mrliški pregledni službi.

(6) Prevoz umrlega je dovoljen samo s posebej prirejenimi vozili.

4.3.3 Pogrebna slovesnost

19. člen

(1) Pogrebna slovesnost obsega dejanja slovesa pred pokopom pokojnika oziroma pred upepelitvijo, ima javni pietetni značaj in se mora opraviti z vsem spoštovanjem do umrlega.

(2) Minimalna pogrebna slovesnost, ki jo izvede pogrebno pokopališko moštvo, obsega prevoz ali prenos pokojnika iz mrliške vežice oziroma upepeljevalnice do mesta pokopa.

(3) Čas in način pogrebne slovesnosti in pokopa uskladiata upravljavec pokopališča in naročnik pogreba oziroma izbrani izvajalec pogrebne dejavnosti ter predstavnik verske skupnosti, če gre za verski pogreb.

(4) Pogrebna slovesnost se izvede v skladu s pokojnikovo voljo in na način, določen s tem odlokom.

(5) Če pokojnik ni izrazil svoje volje o načinu pokopa in pogrebni slovesnosti, odloča o tem naročnik pogreba.

(6) Slovesnost v zvezi z raztrosom pepela se določi s tem pokopališkim redom.

(7) Pri pogrebni slovesnosti lahko sodelujejo tudi predstavniki verskih skupnosti in društev.

20. člen

(1) Vsakemu umrlemu mora biti zagotovljen dostojen pogreb v skladu z njegovo voljo ali željo najbližjega svojca oziroma osebe, ki bo poravnala stroške pokopa.

(2) Pogrebna slovesnost se opravi v skladu z določili tega odloka in z upoštevanjem krajevnih običajev ter dogovora med svojci in upravljavcem pokopališča o načinu priprave in vodenja pogrebne slovesnosti.

(3) Pogrebna slovesnost se opravi v prostorih mrliške vežice in na pokopališču, kjer bo pokop.

(4) Pogrebna slovesnost ima lahko značilnosti obreda posamezne verske skupnosti. V takem primeru se pri pogrebni slovesnosti opravi tudi verski obred.

(5) Izvajalec pogrebne dejavnosti mora uro pogreba javno objaviti na krajevno običajen način in ob položitvi umrlega v mrliško vežo izobesiti obvestilo pred mrliško vežico.

(6) Kraj, dan in čas pogrebne slovesnosti določijo izvajalec pogrebne dejavnosti, naročnik pokopa in dostojanstvenik verske skupnosti sporazumno, upoštevajoč načelo kontinuiranega poteka pogrebov.

21. člen

(1) Pogrebna slovesnost se prične z dvigom in prenosom pokojnikove krste ali žare z mrliškega odra, konča pa s slovesom svojcev od pokojnika ob pokojnikovem grobu.

(2) Dvig, prenos oziroma odvoz krste ali žare v pogrebni sprevedu in položitev krste ali žare v grobni prostor opravi pogrebno moštvo na krajevno običajen način. Pogrebno moštvo mora biti oblečeno v svečane obleke.

(3) Pri izvedbi zgoraj navedenih opravil lahko, po predhodnem dogovoru z izvajalcem pogrebne dejavnosti, sodelujejo tudi druge osebe (člani društev in organizacij), vendar morajo biti le-te oblečene v svečane obleke.

(4) Začetek pogrebne slovesnosti se naznani z zvonjenjem ali na drug, krajevno običajen način.

(5) Pogrebni spreved se odvija izpred mrliške vežice ali s pokojnikovega doma k pogrebni maši, nato pa na pokopališče do groba na pokopališču. V primeru, da v pogrebni slovesnosti ni vključena pogrebna maša, se pogrebni spreved odvija izpred mrliške vežice ali s pokojnikovega doma na pokopališče do groba na pokopališču.

22. člen

(1) V pogrebni sprevedu je na čelu pogrebnega spreveda zastavonoša z državno zastavo z žalnim trakom, v primeru verskega pogreba pa tudi nosilec verskega znamenja. Za njimi se praviloma razvrstijo nosilci drugih zastav in praporov z žalnimi trakovi, uniformiranci, pevci, godba, dostojanstvenik verske skupnosti, nosilci vencev, nosilci odlikovanj in priznanj umrlega, krsta s pokojnikom ali žara s pepelom pokojnika, svojci in drugi udeleženci pogreba.

(2) Razpored v sprevedu se lahko na željo pokojnika, njegovega najbližjega sorodnika oziroma naročnika pogreba izvede tudi drugače, pri čemer mora biti na čelu pogrebnega spreveda vedno zastavonoša z državno zastavo z žalnim trakom.

23. člen

(1) Ob grobu se udeleženci pogrebnih slovesnosti razvrstijo tako, da so neposredno ob grobu svojci umrlega, nosilci odlikovanj in priznanj, državne zastave ter prapori, v primeru verskega obreda pa tudi dostojanstvenik verske skupnosti in nosilec verskega znamenja.

(2) Krsta z umrlim ali žara s pepelom umrlega se položi v grob. Temu lahko sledi nastop godbe, pevcev. Potem se opravi del verskega obreda, če gre za verski pogrebni obred. Nato sledijo še nastop godbe, pevcev in poslovenilni govori, obred pa se zaključi na krajevno običajen način.

24. člen

(1) Če je bil umrl član društva ali združenja, ki ima ob pogrebnih svojih članov posebne običaje (lovci, gasilci, ZŠAM in podobno), se ti vključijo v pogrebne slovesnosti v skladu s splošno moralno-etičnimi načeli.

(2) Če pri pogrebni slovesnosti v skladu s predpisi sodeluje strelska enota, ki izstrelji častno salvo kot zadnji pozdrav pokojniku, mora biti zagotovljena popolna varnost udeležencev pogreba, občanov in premoženja, za kar je odgovoren vodja strelske enote.

25. člen

Izvajalec pogrebne dejavnosti je dolžan najpozneje eno (1) uro po končanem pogrebu grob zasuti oziroma zapreti in ga začasno primerno urediti tako, da ne poškoduje sosednjih grobov ter najpozneje v 20 dneh oziroma po sporočilu najemnika groba, odstraniti vence in cvetje z groba ter urediti gomilo.

4.3.4 Način pokopa, če je plačnik občina

26. člen

Če je plačnik pokopa občina se opravi pokop v žaro, kjer se upepeljeni ostanki pokojnika shranijo v žaro in pokopljejo v grob.

4.3.5 Pokop zunaj pokopališča

27. člen

(1) V občini je pokop zunaj pokopališča dovoljen le kot posebni pokop stanovskih predstavnikov v grobnice verskih skupnosti.

(2) Pokop zunaj pokopališča lahko opravi le izvajalec pogrebne dejavnosti v skladu s tem odlokom.

(3) Posebni pokop stanovskih predstavnikov v grobnice verskih skupnosti se lahko opravi na podlagi izdanega soglasja občinske uprave.

4.3.6 Anonimni pokop

28. člen

(1) Obred anonimnega pokopa se lahko opravi na pokopališču Zreče in se izvede tako, da se opravi raztros pepela umrlega na za to posebej določeni površini, ki je urejena v skladu z načrtom ureditve pokopališča in je brez talnih oznak in imen umrlih.

(2) Na prostoru za raztrosa pepela ni obeležja. Kraj prostora za raztros pepela je evidentiran v evidenci o umrlih, ki so pokopani na pokopališču. Podatke o pokopu vodi upravljavec pokopališča v evidenci pokopov.

(3) Na prostoru za raztros pepela je urejen skupen prostor za polaganje cvetja in prižiganje sveč.

(4) Za raztros pepela se smiselno uporabljajo določila tega odloka o pogrebnih slovesnostih.

4.3.7 Pokop ob istočasni smrti večjega števila oseb

29. člen

(1) Ob istočasni smrti večjega števila oseb se lahko opravi ena pogrebna slovesnost.

(2) V teh primerih se imenuje pogrebni odbor, ki ob soglasju svojcev umrlih in ob sodelovanju upravljavca pripravi pogrebno slovesnost po določilih odloka, ki veljajo za javno pogrebno slovesnost.

5. Prva ureditev groba

30. člen

Prva ureditev groba zajema izkop ter zasutje grobne jame ter odvoz odvečne zemlje in posušenega cvetja na odlagališče.

6. Urejanje pokopališča

6.1 Splošne določbe

31. člen

(1) Pokopališče se zgradi ali obstoječe razširi na območju, ki je določeno s prostorskim aktom občine na podlagi ureditvenega načrta.

(2) Za pokopališče je lahko določeno zemljišče, ki ni močvirnato in kjer meteorne oziroma podtalne vode ne vplivajo na aktivne studence, vodnjake, ribnike, vodne rekreacijske površine in podobno.

- (3) Vsako pokopališče mora imeti shrambo za orodje, vodovodni priključek in urejen prostor za odlaganje odpadkov.
- (4) Pokopališče je praviloma primerno zamejeno in odmaknjeno od ostalih objektov.

32. člen

- (1) Za vsako pokopališče v občini mora biti izdelan načrt razdelitve različnih zvrsti grobov. V načrtu so določene še površina, kraj in oblika različnih zvrsti grobov.
- (2) Na pokopališčih iz 3. člena tega odloka so lahko naslednje zvrsti grobov:
- enojni, dvojni grobovi,
 - otroški grobovi,
 - grobnice,
 - žarni grobovi,
 - žarne niše v žarnih zidovih,
 - skupna grobišča,
 - prostor za raztros pepela.
- (3) Graditev novih grobnic na pokopališčih ni dovoljena.

33. člen

- (1) Vsako pokopališče mora imeti pokopališki kataster in načrt pokopališča z razdelitvijo na grobove, evidenco grobov in pokopanih oseb v posameznem grobu, datum pogreba, oznako groba ter datum in kraj prekopa.
- (2) Za izdelavo pokopališkega katastra in načrta skrbi upravljavec pokopališča.

34. člen

- (1) Žare se shranjujejo v žarnih grobovih, v obstoječih in novih grobovih ter žarnih nišah v žarnih zidovih.
- (2) Velikost in obliko žarnega groba določi upravljavec pokopališča v skladu z načrtom razdelitve grobov na pokopališču.
- (3) Žare ni dovoljeno shranjevati izven pokopališča, z izjemo določil, ki jih dopušča zakon.
- (4) V en žarni grob je lahko shranjenih tudi več žar.

35. člen

Skupna grobišča so namenjena:

- skupnim pokopom ob morebitnih naravnih in drugih nesrečah, v vojni in v izrednih razmerah,
- pokopu oziroma prenosu posmrtnih ostankov iz opuščeni klasičnih in žarnih grobov,
- pokopu posmrtnih ostankov na željo svojcev neimenovanega pokojnika,
- pokopu posmrtnih ostankov socialno ogroženih, ki nimajo sredstev za drugačno obliko pokopa.

36. člen

- (1) Prekop groba in ponoven pokop v isti grob je mogoč po poteku mirovalne dobe, ki ne sme biti krajša od 10 let, pri čemer je potrebno upoštevati značilnosti zemljišča, na katerem je pokopališče.
- (2) Mirovalna doba ne velja za žarni grob in žarni zid oziroma pokop z žaro.

6.2 Urejanje obstoječih pokopališč

37. člen

- (1) Na starih delih pokopališča se morajo grobovi prilagoditi obstoječemu stanju, lahko pa upravljavec pokopališča na osnovi načrta razdelitve pokopališča izdela tudi drugačen, bolj racionalen načrt razdelitve.
- (2) Globina klasičnih grobov na teh pokopališčih je najmanj 1,80 m.

6.3 Nove širitve pokopališč

38. člen

(1) Pri novih širitvah pokopališč v občini je potrebno upoštevati naslednje mere grobnih prostorov:

a) Mere enojnega groba so:

- globina najmanj 1,80 m,
- širina do 1,00 m,
- dolžina do 2,3 m.

b) Mere dvojnega groba so:

- globina najmanj 1,80 m,
- širina do 2,00 m,
- dolžina do 2,3 m.

c) Mere žarnega groba so:

- globina najmanj 0,7 m,
- širina do 1,00 m,
- dolžina do 1,2 m.

(2) Upravljavec pokopališča lahko določi tudi grobove, ki so večjih dimenzij, kolikor je to v skladu z načrtom ureditve pokopališča.

(3) Poti med vrstami grobov morajo biti široke najmanj 0,8 m. Nagrobne ograje niso dovoljene. Druga znamenja ne smejo segati izven meje določenega grobnega prostora in ne smejo presegati višine nagrobne plošče.

(4) Nagrobni spomeniki se postavijo v skladu z načrtom razdelitve grobov na posameznem pokopališču.

(5) Na nagrobnih spomenikih so lahko označena imena, priimki in drugi osebni podatki pokopanih oseb in drugi znaki, napisi, slike in simboli, ki pa morajo upoštevati pieteto do umrlih.

(6) Spreminjanje enojnih grobov v dvojne in obratno je možno samo s pisnim sporazumom med upravljavcem pokopališča in najemnikom groba, če je to izvedljivo na določeni lokaciji in v skladu z načrtom razdelitve grobov na posameznem pokopališču.

6.4 Pokopališče Zreče

39. člen

(1) Mere grobnih prostorov na pokopališču Zreče so:

a) enojni grob:

- globina najmanj 1,80 m,
- širina 1,00 m,
- dolžina 2,20 m;

b) dvojni grob:

- globina najmanj 1,80 m,
- širina 2,00 m,
- dolžina 2,20 m;

c) žarni grob:

- globina najmanj 0,70 m,
- širina 0,60 m,
- dolžina 0,80 m.

(2) Mere nagrobnih plošč na pokopališču Zreče:

- vse nagrobne plošče so pravokotne oblike,
- enojni grobovi:
 - višina nagrobne plošče 65 cm,
 - širina nagrobne plošče 95 cm,

- debelina nagrobne plošče 5 cm;
 - dvojni grobovi:
 - višina nagrobne plošče 65 cm,
 - širina nagrobne plošče 105 cm,
 - debelina nagrobne plošče 5 cm;
 - žarni grobovi:
 - višina nagrobne plošče 80 cm,
 - širina nagrobne plošče 60 cm;
- (3) Mere podstavkov nagrobnih plošč za vse zvrsti grobov na pokopališču Zreče so:
- višina podstavka 16 cm,
 - širina podstavka 84 cm,
 - globina podstavka 8 cm.
- (4) Širina pokravnih plošč grobnih prostorov za žarne grobove na pokopališču Zreče znaša 80 cm, dolžina pa 100 cm.
- (5) Dodatne plošče ob nagrobnem spomeniku so pravokotne oblike višine do 40 cm, širine do 50 cm in debeline do 5 cm. Postavljene so lahko samo znotraj grobnega prostora na horizontalnih kamnitih ploščah v zgornjem desnem delu ob nagrobni plošči.

40. člen

- (1) Na pokopališču Zreče mora prostor enojnih in dvojnih grobov, namenjen za pokop, prekrivati izključno naravna travnata površina (posejana zelena trava). Na prostor za pokop ni dovoljeno zasajati okrasnega grmičevja in cvetja.
- (2) Za namen postavitve zasaditvenih aranžmajev, vaz oziroma sveč, je v skrajnih vogalih grobnega prostora dovoljeno postaviti kamnite plošče maksimalne površine 0,2 m²/vogal. Ob nagrobni plošči je dovoljeno postaviti kamnito ploščo v celotni širini grobega prostora in dolžini do 0,7 m. Vse kamnite horizontalne plošče so lahko max. debeline 3 cm.
- (3) Če najemnik groba ravna v nasprotju s prvim in drugim odstavkom tega člena, mora nepravilnosti odstraniti v 15 dneh po prejemu pisnega obvestila upravljavca pokopališča. V kolikor tega ne stori, bodo zoper njega nadaljevani postopki v skladu z veljavno zakonodajo.

6.5 Posegi v prostor na pokopališču

41. člen

- (1) Upravljavec pokopališča Zreče daje soglasje k postavitvam in odstranitvam nagrobnih plošč s podstavkom in/ali kamnitih plošč na grobnem prostoru.
- (2) Najemnik groba mora pred postavitvijo oziroma odstranitvijo nagrobne plošče s podstavkom in/ali kamnite plošče na grobnem prostoru od upravljavca pokopališča pridobiti pisno soglasje upravljavca.
- (3) Postavitev oziroma odstranitev nagrobne plošče s podstavkom in/ali kamnite plošče na grobnem prostoru mora biti skladna s tem odlokom, ureditvenim načrtom pokopališča ter soglasjem upravljavca.
- (4) Upravljavec pokopališča izda soglasje v treh dneh od prejema popolne vloge, razen v primerih, ko so objekti kulturna dediščina ali kulturni spomenik. O zavrnitvi soglasja odloči občinska uprava v 15 dneh. Odločitev občinske uprave je dokončna, zoper njo pa je mogoč upravni spor.
- (5) Za druga dela na območju pokopališča (klesanje in barvanje črk, čiščenje spomenikov in drugih nagrobnih obeležij ter vrtnarske storitve) mora izvajalec pri upravljavcu pokopališča prigrasiti le termin izvedbe del. Prigrasitev je brezplačna.
- (6) Če najemnik postavi ali odstrani nagrobno ploščo s podstavkom in/ali kamnito ploščo na grobnem prostoru v nasprotju s soglasjem upravljavca, mora nepravilnosti odpraviti v 15 dneh po prejemu pisnega obvestila upravljavca pokopališča. Kolikor tega ne stori v danem roku, bodo zoper najemnika nadaljevani postopki v skladu s tem odlokom in ostalo veljavno zakonodajo.

7. Način oddaje grobov v najem

42. člen

(1) Grob oddaja v najem upravljavec pokopališča na podlagi najemne pogodbe v skladu s tem odlokom.

(2) Najemnik groba je lahko samo ena pravna ali fizična oseba.

(3) Če naročnik pogreba ob prijavi pogreba nima v najemu groba, mu ga dodeli v najem upravljavec pokopališča, s katerim mora naročnik pogreba pred naročilom pogreba skleniti najemno pogodbo, razen pri raztrosu pepela ali pokopu zunaj pokopališča.

(4) Ob pisnem soglasju naročnika pogreba lahko namesto njega najemno pogodbo z upravljavcem pokopališča sklene druga pravna ali fizična oseba. Če nobena druga oseba ob pisnem soglasju z upravljavcem pokopališča ne sklene najemne pogodbe, jo mora skleniti naročnik pogreba v skladu s prejšnjim odstavkom.

43. člen

Pogodba o najemu groba mora določati zlasti:

- osebe najemnega razmerja;
- čas najema;
- vrsto, zaporedno številko in velikost groba;
- osnove za obračun višine letne najemnine in način plačevanja;
- obveznost najemjemalca glede urejanja grobov, oziroma prostora za grob;
- ukrepe v primeru neizpolnjevanja obveznosti najemjemalca iz te pogodbe.

44. člen

Grob se odda v najem najemniku za nedoločen čas.

45. člen

(1) V primeru odpovedi, odstopa oziroma prekinitvi najemne pogodbe, je najemnik dolžan odstraniti z groba nagrobni spomenik in drugo opremo z groba, in sicer v roku 60 dni po odpovedi ali prekinitvi najemnega razmerja oziroma v roku 60 dni od prejema pisne zahteve s strani upravljavca pokopališča.

(2) Če jih ne odstrani, to stori upravljavec pokopališča na njegove stroške, grob pa odda drugemu najemniku.

(3) V času od odstranitve opreme z groba do poteka mirovalne dobe in ponovne oddaje groba drugemu najemniku skrbi za minimalno vzdrževanje opuščene groba upravljavec pokopališča.

(4) Sredstva za vzdrževanje iz prejšnjega odstavka tega člena zagotavlja upravljavec.

46. člen

Najemnik, v primeru najemnikove smrti pa njegovi pravni nasledniki oziroma novi najemnik, so dolžni čim prej, najkasneje pa v roku 30 dni po nastali spremembi, upravljavcu sporočiti spremembe najemnikovih osebnih podatkov (osebno ime, naslov bivališča) oziroma novega najemnika.

47. člen

(1) Najem se lahko prekine v naslednjih primerih:

- če najemnina groba za preteklo leto ni poravnana niti po predhodnem opozorilu,
- če najemnik ne vzdržuje groba v skladu s pokopališkim redom in določbami najemne pogodbe,
- ob opustitvi pokopališča,
- kadar tako zahteva načrt razdelitve pokopališča.

(2) Po prekinitvi najema se šteje grob kot opuščen do konca mirovalne dobe in se po poteku te dobe lahko pokoplje in odda drugemu najemniku.

8. Vzdrževanje reda, čistoče in miru na pokopališču

48. člen

(1) Območje pokopališč je določeno s prostorskim načrtom občine.

(2) Obiskovalec pokopališča in vežice je dolžan opustiti vse, kar bi bilo zoper pieteto do umrlih, in se obnašati na pokopališču tako, da izkaže ustrezno spoštovanje do umrlih, drugih obiskovalcev in samega kraja.

(3) V območju pokopališča ni dovoljeno:

- nedostojno vedenje, kot je vpitje, glasno smejanje, razgrajanje in hoja po grobovih oziroma prostorih za grobove;
- odlaganje smeti in odpadkov izven za to določenega prostora;
- druge vrste onesnaževanja pokopališkega prostora in objektov v območju pokopališča;
- vodenje živali na pokopališki prostor in objekte v območju pokopališča;
- poškodovanje mrliške veže, grobov, nasadov in drugih naprav in predmetov in objektov na območju pokopališča;
- trganje cvetja in zelenja po grobovih,
- odtujevanje predmetov s tujih grobov, pokopaliških prostorov in z objektov v območju pokopališča;
- v času napovedane pogrebne slovesnosti opravljati prevozov, kamnoseških, vrtnarskih, kovino strugarskih in drugih del na pokopališču;
- vožnja z vsemi prevoznimi sredstvi, razen otroških, invalidskih in ročnih vozičkov, službenih vozil upravljavca, koncesionarja ter izvajalca obnove grobnega prostora oziroma pokopališča;
- lepljenje plakatov in reklamnih obvestil;
- postavljanje in odstranjevanje nagrobnih plošč s podstavkom in/ali kamnitih plošč brez soglasja upravljavca pokopališča.

(4) Za izvajanje in vzdrževanje reda na pokopališčih upravljavec postavi obvestilne table in prometne znake.

49. člen

Upravljavec pokopališča ima naslednje pravice in dolžnosti:

- skrbi za urejenost in vzdrževanje pokopališča;
- skrbi za košnjo zelenih površin, pri čemer ni dolžan čistiti kamnitih, horizontalnih plošč;
- izdelava in vodi pokopališki kataster in načrt pokopališča;
- vodi evidenco o grobovih;
- določa mesto, datum in uro pokopa, glede na predhodni dogovor z naročnikom pogreba oziroma izbranim izvajalcem pogrebne dejavnosti;
- vodi evidenco o umrlih, ki so pokopani na pokopališču;
- oddaja prostore in grobove v najem in vodi register sklenjenih najemnih pogodb;
- daje soglasje k postavitvam in odstranitvam nagrobnih plošč s podstavkom in/ali kamnitih plošč na grobnem prostoru;
- vodi seznam opreme na pokopališčih;
- opozarja najemnike grobov o morebitni zapuščenosti grobov in temu primerno ukrepa,
- ima pravico odstraniti moteče grmovnice in drevesa na pokopališču, v kolikor jih imetnik groba ne odstrani na opozorilo upravljavca;
- zaračunava grobnino;
- organizira in nadzira razna dela na pokopališču;
- skrbi za red in čistočo na pokopališču in njegovi neposredni okolici;
- skrbi za osvetlitev pokopališča;
- skrbi za ozvočenje na območju pokopališča;

- dobavlja vodo za zalivanje in čiščenje grobov;
- skrbi za urejenost prostora za odpadke;
- prijavlja kršitelje pokopališkega reda.

50. člen

(1) Najemniki grobov so dolžni:

- vzdrževati grobove in vmesne prostore med grobovi,
- ločevati odpadke in jih odlagati v za to določene posode,
- spoštovati pokopališki red oziroma določila tega odloka,
- spoštovati določbe najemne pogodbe,
- plačevati grobnino,
- urejati grob v skladu s soglasji upravljavca pokopališča.

(2) Če najemnik ne vzdržuje nagrobnega spomenika in groba v celoti in je grobna oprema v takšnem stanju, da pomeni nevarnost za obiskovalce pokopališča ali sosednje grobove ali grob zaradi neurejenosti kviri izgled pokopališča, se šteje grob za opuščena. Najemnika se o stanju groba opozori, da grob uredi v roku, ki ne sme biti daljši od 60 dni, v nasprotnem primeru upravljavec opravi nujna vzdrževalna dela na stroške najemnika. V kolikor najemnik teh stroškov ne poravnava, se najemna pogodba prekine in se grob po izteku mirovalne dobe odda drugemu najemniku.

(3) Najemniki grobov po košnji zelenic s strani upravljavca pokopališča sami poskrbijo za čiščenje kamnitih, horizontalnih plošč.

9. Cenik uporabe pokopališča, pokopaliških objektov in naprav ter druge pokopališke infrastrukture

51. člen

Za uporabo pokopališča, pokopaliških objektov in naprav ter drugo pokopališko infrastrukturo plačujejo uporabniki oziroma najemniki cene, ki jih s sklepom potrdi občinski svet.

10. Razmerje grobnine za posamezno vrsto groba glede na enojni grob

52. člen

Razmerje grobnine za posamezno vrsto groba glede na enojni grob znaša za:

- dvojni grob: 2 kratnik cene enojnega groba;
- otroški grob: 0,85 kratnik cene enojnega groba;
- trojni grob: 3 kratnik cene enojnega groba;
- četverni grob: 4 kratnik cene enojnega groba;
- enojni grob ob zidu: 1,41 kratnik enojnega groba;
- dvojni grob ob zidu: 2,82 kratnik enojnega groba;
- trojni grob ob zidu: 4,23 kratnik enojnega groba;
- četverni grob ob zidu: 5,64 kratnik enojnega groba;
- grobnica: 4 kratnik enojnega groba;
- žarni grob: 0,89 kratnik enojnega groba.

11. Kazenske določbe

53. člen

(1) Z globo 100 EUR se za prekršek kaznuje posameznik, če ravna v nasprotju z določili drugega in tretjega odstavka 48. člena ter prvega odstavka 50. člena tega odloka.

(2) Z globo 200 EUR se za prekršek kaznuje posameznik, če ravna v nasprotju z določili 39. člena, prvega in drugega odstavka 40. člena ter drugega in tretjega odstavka 41. člena tega odloka.

(3) Z globo 500 EUR se za prekršek kaznuje izvajalec pogrebne dejavnosti, ki krši določila 25. tega odloka.

(4) Z globo 100 EUR se za prekršek kaznuje odgovorna oseba izvajalca pogrebne dejavnosti, ki krši določila 25. člena tega odloka.

12. Nadzor

54. člen

(1) Nadzor nad izvajanjem določil tega odloka izvaja pristojni občinski inšpekcijski organ ter občinska uprava občine.

(2) Nadzor nad izvajanjem določil tretjega odstavka 48. člena tega odloka opravlja tudi pristojna redarska služba.

(3) Pri izvajanju nadzora lahko pristojni občinski inšpekcijski organ izdaja odločbe ter odreja druge ukrepe, katerih namen je zagotoviti izvrševanje določb tega odloka.

(4) Pristojni občinski inšpekcijski organ ima pravico kadarkoli vpogledati v evidence, ki jih je dolžan voditi upravljavec pokopališča, pri čemer je dolžan spoštovati določila zakona, ki ureja varstvo osebnih podatkov.

13. Prehodne in končna določba

55. člen

Z uveljavitvijo tega odloka prenehata veljati Odlok o pokopališkem redu v Občini Zreče (Uradno glasilo slovenskih občin, št. 23/15).

56. člen

Najemne pogodbe sklenjene na podlagi Odloka o pokopališkem redu v Občini Zreče (Uradno glasilo slovenskih občin, št. 23/15) ostanejo v veljavi, vendar se najkasneje v roku 3 let od uveljavitve tega odloka, sklenejo nove najemne pogodbe, v skladu s tem odlokom.

57. člen

(1) Določbe tega odloka, ki urejajo raztros pepela, se pričnejo uporabljati po ureditvi posebnega prostora za raztros pepela na pokopališčih v občini.

(2) Upravljavec pokopališča Zreče je dolžan na pokopališču Zreče, najpozneje v treh letih po uveljavitvi tega odloka, urediti poseben prostor za raztros pepela.

58. člen

Ta odlok začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem glasilu slovenskih občin.

Številka: 0070-006/2019

Zreče, dne

Občina Zreče
mag. Boris Podvršnik,
Župan